

2009-04-28

10. Region Skånes internationella arbete

Diarienummer 0900702

Regionstyrelsens förslag

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

1. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen att påbörja bildande av ett bolag med säte i Belgien för drift av ett representationskontor i Bryssel.

Sammanfattning av ärendet

Regionstyrelsens arbetsutskott diskuterade vid ett flertal tillfällen under år 2008 Region Skånes arbete med EU-frågor. Arbetsutskottet gjorde även i april 2008 en studieresa till Bryssel, då man informerade sig om hur andra regioner organiserat sina representationskontor. Vid sammanträde 2008-09-24 uppdrogs åt regiondirektören att ytterligare konkretisera förslag till hur Region Skåne ska stärka sitt arbete med EU-frågor. En extern utredning med förslag till stärkt EU-arbete redovisades till arbetsutskottet 2009-01-29.

Regionstyrelsen har behandlat ärendet 2009-04-06, § 122.

Bilaga

1. Regionstyrelsens beslut 2009-04-06, § 122

§ 122 Region Skånes internationella arbete (RF)

Diarienummer 0900702

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

1. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen att påbörja bildande av ett bolag med säte i Belgien för drift av ett representationskontor i Bryssel.

Regionstyrelsens beslut

1. Regionstyrelsen remitterar förslag till "Internationell policy för Region Skåne" till hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala tillväxtnämnden och kulturnämnden för yttrande.
2. Regionstyrelsen uppdrar åt regiondirektören att skapa en för det internationella arbetet och EU-arbetet samlad organisation internt i Region Skåne.

Reservationer

Samtliga närvarande ledamöter för socialdemokraterna reserverar sig med hänvisning till eget yrkande.

Björn Söder (sd) reserverar sig med hänvisning till eget yrkande.

Protokollsanteckning

Vilmer Andersen (v) gör bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Regionstyrelsens arbetsutskott diskuterade vid ett flertal tillfällen under år 2008 Region Skånes arbete med EU-frågor. Arbetsutskottet gjorde även i april 2008 en studieresa till Bryssel, då man informerades om hur andra regioner organiserat sina representationskontor. Vid sammanträde 2008-09-24 uppdrogs åt regiondirektören att ytterligare konkretisera förslag till hur Region Skåne ska stärka sitt arbete med EU-frågor. En extern utredning med förslag till stärkt EU-arbete redovisades till arbetsutskottet 2009-01-29.

I ärendet finns följande skrivelse

1. Skrivelse 2009-04-06 från regionstyrelsen

Yrkanden

Ordföranden Jerker Swanstein (m) yrkar att styrelsen beslutar:

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

1. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen att påbörja bildande av ett bolag med säte i Belgien för drift av ett representationskontor i Bryssel.

Regionstyrelsens beslut

1. Regionstyrelsen remitterar förslag till "Internationell policy för Region Skåne" till hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala tillväxtnämnden och kulturnämnden för yttrande.
2. Regionstyrelsen uppdrar åt regiondirektören att skapa en för det internationella arbetet och EU-arbetet samlad organisation internt i Region Skåne.

Uno Aldegren (s) yrkar att styrelsen beslutar föreslå regionfullmäktige att styrelsen får i uppdrag att inleda samtal med SydSams medlemmar om bildandet av ett gemensamt bolag med säte i Belgien för drift av ett representationskontor i Bryssel.

Björn Söder (sd) yrkar att styrelsen beslutar avslå förslaget avseende bildande av bolag, beslutspunkt 1 och uppdraget till regiondirektören enligt beslutspunkt 2.

Ordföranden ställer proposition på sitt yrkande och Uno Aldegrens yrkande och finner att styrelsen har bifallit hans yrkande.

Omröstning begärs och styrelsen fastställer följande voteringsproposition:

Den som vill bifalla ordförandens yrkande röstar ja.

Den som vill bifalla Uno Aldegrens yrkande röstar nej.

Omröstningen utfaller med 8 ja-röster, 6 nej-röster och 1 avstår.

Ja-röster ges av:

Anders Åkesson (mp), Berit Wirödal (kd), Gilbert Tribo (fp), Carl Johan Sonesson (m), Pia Kinhult (m), Henrik Hammar (m), Katarina Erlingsson (c) och Jerker Swanstein (m).

Nej-röster ges av:

Uno Aldegren (s), Stefan Malmberg (s), Christine Axelsson (s), Rikard Larsson (s), Ewa Pihl Krabbe (s) och Eva Örtegren (s).

Avstår:

Björn Söder (sd).

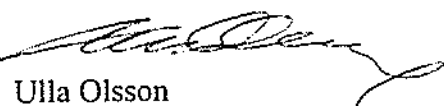
Ordföranden ställer därefter proposition på sitt yrkande och Björn Söders avslagsyrkande och finner att styrelsen bifallit hans yrkande.

Sänt till:

Regionfullmäktige
Hälso- och sjukvårdsnämnden
Regionala tillväxtnämnden
Kulturnämnden

Vid protokollet
Cecilia Eklund

Rätt utdraget intygar

Ulla Olsson

Vänsterpartiet
Region Skåne

Protokollsanteckning

Regionstyrelsens sammanträde 2009-04-06

Ärende 5.16 Region Skånes internationella arbete

Vänsterpartiet ställer sig inte bakom förslaget till "Internationell policy för Region Skåne" enligt föreliggande förslag.

Förslaget relaterar inte till det regionala utvecklingsprogrammet och är dessutom ett renodlat program för Östersjöområdet och EU.

Enligt vår uppfattning är programmet funktion uteslutande att legitimera en omfattande egen representation i Bryssel för Region Skåne.

Men det finns överhuvudtaget ingen anledning till att lämna det existerande sydsvenska samarbetet kring EU och Östersjösamarbetet. Därför motsätter vi oss helt och hållet förslaget.

För Vänsterpartiet

Vilmer Andersen

CO
Jhu

Datum 2009-04-06
Dnr 0900702

1 (7)

Regionfullmäktige

Region Skånes internationella arbete

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

1. Regionfullmäktige uppdrar åt regionstyrelsen att påbörja bildande av ett bolag med säte i Belgien för drift av ett representationskontor i Bryssel.

Regionstyrelsens beslut

1. Regionstyrelsen remitterar förslag till "Internationell policy för Region Skåne" till hälso- och sjukvårdsnämnden, regionala tillväxtnämnden och kulturnämnden för yttrande.
2. Regionstyrelsen uppdrar åt regiondirektören att skapa en för det internationella arbetet och EU-arbetet samlad organisation internt i Region Skåne.

Bakgrund

Regionstyrelsens arbetsutskott diskuterade vid ett flertal tillfällen under år 2008 Region Skånes arbete med EU-frågor. Arbetsutskottet gjorde även i april 2008 en studieresa till Bryssel, då man informerade sig om hur andra regioner organiserat sina representationskontor. Vid sammanträde 2008-09-24 uppdrogs åt regiondirektören att ytterligare konkretisera förslag till hur Region Skåne ska stärka sitt arbete med EU-frågor. En extern utredning med förslag till stärkt EU-arbete redovisades till arbetsutskottet 2009-01-29

Internationell policy och årliga handlingsplaner

Den externa utredningen fokuserade på hur Region Skånes arbete med EU-frågor kan stärkas. Region Skåne har emellertid en rad samarbeten med andra regioner och deltar i ett antal samarbetsorganisationer som inte enbart har anknytning till EU. Vi har också internationella samarbeten och kontakter utanför Europa. Det finns därför ett behov av en mer generell policy för det internationella arbetet, till vilken kopplas årliga handlingsplaner med precisering av uppdrag och ansvar samt hur uppföljning ska göras. De årliga handlingsplanerna bör också behandla Region Skånes engagemang i europeiska och internationella samarbetsorganisationer.

Tydligare intern organisation

Region Skånes externa relationer är omfattande – både internt i regionen, nationellt och internationellt. Ansvar för dessa relationer är idag spritt mellan olika nivåer i organisationen och mellan olika enheter/förvaltningar. Det finns ett behov av att ta ett mer samlat och strategiskt grepp. Regionstyrelsens arbetsutskott har enligt reglementet för styrelser och nämnder det övergripande ansvaret för intressebevakning och företräderskap i omvärldsfrågor och interregionalt/internationellt samarbete. Ansvar för det löpande, mer operativa samarbetet ligger emellertid huvudsakligen på facknämnderna och de operativa verksamheterna. Varje nämnd och förvaltning har ett eget ansvar att följa den nationella och internationella utvecklingen och analysera konsekvenser inom sitt verksamhetsområde.

Region Skåne bedriver en omfattande verksamhet inom framför allt hälso- och sjukvård, kollektivtrafik och regional utveckling i bred bemärkelse. Inom alla dessa områden finns EU-regelverk och därav följande nationell lagstiftning och förordningar som påverkar verksamheten. Det ställer krav på den egna organisationen att både ha kunskap om vilka regler som gäller och om vilken politik som drivs eller förbereds inom EU, men även nationellt. Det medför behov av att följa, bevaka och vid behov göra insatser för att påverka politikens inriktning och genomförande. Ju tidigare kunskaper, desto större möjligheter har vi att planera och anpassa verksamheten samt att delta i förarbeten och att påverka.

Som stöd för både den egna verksamhetsutvecklingen och mer generella utvecklingsinsatser i Skåne finns externa medel att tillgå. Det handlar om nationella medel för exempelvis investeringar, forskning och utveckling samt innovationsåtgärder. Det handlar även om EU-medel från både generella program (exempelvis Interreg och nationella strukturfondsprogram) och mer sektorsinriktade program (exempelvis forskningsprogram, program för hälsa, investeringsfonder). I de flesta fallen krävs egen insats av personal och/eller kontanter för att få tillgång till sådan extern finansiering.

Region Skåne behöver stärka sitt interna arbete för att bygga upp kunskap och kompetens om inte minst de europeiska sektorsprogram som finns att

tillgå för att växla upp de egna utvecklingsmedlen och för bidrag till investeringar. En viktig del i detta arbete är bevakningen av EUs forskningspolicy och forskningsprogram. Här har Region Skåne tillgång till en unik kompetens genom vår finansiering av en nationell expert i GD Forskning i Bryssel. Denna kompetens måste tas tillvara och integreras i den strategiska enhetens arbete.

EU har tidigare inte haft fokus på hälso- och sjukvårdsfrågor, men med en europeisk ambition kring integration mellan länder och medborgare som flyttar över gränser, blir frågan om möjligheten att fritt söka hälso- och sjukvård en del av grundförutsättningarna för ett utvecklat EU. Smittsamma sjukdomar, vaccinationer och nya dyra behandlingsmetoder är andra områden som kräver ett närmare europeiskt samarbete. På EUs agenda finns förslag om ett fritt vårdsökande inom hela unionen. Detta kommer att ställa helt nya krav på vården både vad gäller enhetligare lagstiftning och standards, men också arbetsformer. Satsningen på e-health är ett bra exempel som omfattar brukare, sjukvård och kommuner. EUs direktiv kring celler och vävnader får stora konsekvenser för varje sjukvårdshuvudman. Patient-säkerhetsarbete är ett annat område som lyfts inom EU, liksom läkemedelsfrågorna.

Forskningsfrågor i det som beskrivs under sjunde ramprogrammet har hittills mest riktat sig mot universitet och högskolor, men här finns en potential för hälso- och sjukvården att delta inom klinisk forskning. Det gäller även strukturfonder och regionala program och IMI (Innovative Medicine Initiative). Den pågående utvecklingen inom utbildningsområdet, det som kallas Bologna-processen, får även konsekvenser för hälso- och sjukvården vad gäller vårdutbildningar och deras krav på kliniskt arbete/praktik.

En central enhet för Region Skånes externa relationer och EU-arbete bör inrättas. Enheten bör ha följande uppdrag:

Policy och strategi:

- *Internationell policy*
En generell policy för Region Skånes internationella arbete bör fastläggas av Regionfullmäktige. Lämpligt intervall kan vara mandatperioden.
- *Årliga handlingsplaner*
Den internationella policyn bör årligen konkretiseras och preciseras i en handlingsplan som beslutas av Regionstyrelsen. I detta ingår även att beskriva Region Skånes engagemang i internationella organisationer, exempelvis Conference of Maritime Peripheral Regions (CPMR) och Baltic Sea States Sub-regional Cooperation (BSSSC).
- *Samordning, koordinering och överblick*
I rollen som ansvarigt organ för Region Skånes intressebevakning och företräderskap i omvärldsfrågor och interregionalt/internationellt

samarbete behöver Regionstyrelsens arbetsutskott ha kunskap om vilka samarbeten som bedrivs. Dessa kan behöva samordnas och koordineras.

- *Omvärlds- och intressebevakning samt lobbyarbete*
Även om respektive facknämnd har ett eget ansvar för omvärlds- och intressebevakning, så kan det finnas behov av samordnade insatser kring sådant, inte minst i de fall Region Skåne har behov av att påverka utformning av förslag på EU-nivå.
- *Uppföljning och utvärdering*
Det finns ett behov av att löpande följa upp och utvärdera både handlingsplaner och pågående samarbeten.
- *Stöd till Region Skånes politiker och tjänstemän i internationella kontakter och samarbeten*
- *Stöd till Region Skånes representanter i europeiska och internationella samarbetsorganisationer, i den mån sådant stöd inte ges genom sakområdesansvariga*
- *Beställare till Region Skånes representationskontor i Bryssel*
I senare avsnitt föreslås en bolagsbildning för drift av ett representationskontor i Bryssel. Den centrala enheten bör ha ett övergripande ansvar för beställningar till ett sådant kontor, samt för att ta fram ägardirektiv och uppdragsbeskrivningar.

Program och projekt:

- *Generell bevakning av europeiska fonder och program*
För att effektivt kunna nyttja de möjligheter till medfinansiering som EUs fonder och program ger, krävs ett arbete för att löpande följa exempelvis utlysningar. Det finns också behov av att i samband med utarbetande av nya program och årliga arbetsplaner bevaka och påverka utformningen av sådana. Detta arbete måste ske i mycket nära samarbete med representationskontoret i Bryssel.
- *Information och kunskapsspridning*
Aktivt missionera om de fördelar som finns med att använda sig av de möjligheter som EU erbjuder, d.v.s. att sprida information och kunskap om programmen och hur de kan nyttjas.
- *Rådgivning*
Man kan inte begära att det ska finnas specialkompetens inom EU-området i alla delar av organisationen. Därför är det viktigt att det finns en central funktion som kan bistå förvaltningar och verksamheter då det gäller exempelvis diskussion och prövning av olika projektidéer, stöd och hjälp vid arbetet med projektansökningar samt stöd och hjälp vid arbetet med uppföljning och ekonomisk redovisning av projekt.
- *Stöd till Region Skånes representanter i övervakningskommittéer, styrkommittéer och nationella sub-kommittéer i programgenomförandet*
Region Skåne har representation i beslutande och/eller rådgivande

organ i flera Interreg-program liksom i Partnerskapet för det nationella strukturfondsprogrammet Skåne/Blekinge. Dessa representanter behöver stöd i samband med sammanträden.

- *Sekretariat till partnerskapet för de nationella strukturfondsprogrammen Skåne/Blekinge*
Skånes del (en halvtidstjänst) av sekretariatet för strukturfondspartnerskapet Skåne/Blekinge är idag inrymt i Näringslivsenheten. Till detta kommer av Region Skåne finansierade arbetsinsatser för att stötta blivande projektägare samt informera om de möjligheter som finns inom ramen för strukturfonderna.

Till den centrala enheten ska kopplas ett nätverk av ansvariga funktioner/handläggare i varje förvaltning i Region Skåne.

Representation i Bryssel

Region Skåne representeras idag i Bryssel genom Sydsveriges Europakontor (SSEO), som drivs av SydSam, samt genom Sveriges Kommuner och Landstings Brysselkontor och deras allmänna EU-bevakning.

SSEO har som främsta uppgift att bistå SydSams styrelse och politiska beredningar med bevakning och påverkansarbete inom den organisationens fokusområden. Kontoret har idag en alltför liten personalstyrka (2 tjänster, varav en vakant) för att kunna bevaka och hämta in information inom alla de områden som SydSams medlemmar ansvarar för, och har inte heller det uppdraget. SydSam som ideell förening och där medlemskretsen dessutom under senare år förändrats från en bred krets av kommuner och landsting till renodlat regioner/regionförbund innebär att många aktörer i Sydsverige har förväntningar på kontoret som inte kan uppfyllas. Det innebär också att styrningen av kontoret blir svårbemästrad, eftersom det blir svårt att uppfylla alla de förväntningar och krav som ställs från både medlemmarna och andra aktörer i Sydsverige. Det finns många som betraktar sig som "ägare" av och uppdragsgivare till kontoret.

Den inledningsvis nämnda externa utredningen om Region Skånes arbete med EU-frågor föreslår att Brysselkontoret drivs i bolagsform. Varumärket Sydsveriges Europakontor kan behållas och värnas, men det bör samtidigt vara möjligt att även på ett mer uttalat sätt än idag synliggöra respektive ägare. Region Skåne bör ta initiativ till att bilda ett i Belgien registrerat aktiebolag för att driva kontoret. Ett samarbete bör också etableras med lärosäten i Skåne/Sydsverige.

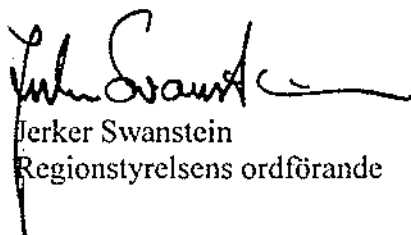
Kontorets uppgifter:

- *Information och intressebevakning*
Innebär att följa det som händer inom EU och tidigt informera om sådant som har betydelse för den verksamhet som bedrivs på hemmaplan. Det kan dels gälla mer generell information och dels direkt intressebevakning kring vissa utpekade ämnesområden. I det senare

fallet är det viktigt att detta arbete sker i nära samarbete med både den centrala internationella enheten och berörda förvaltningar och verksamheter.

- *Lobbyverksamhet*
Att påverka EU i sammanhang av betydelse för den egna verksamheten eller för regionen i stort är ett annat arbetsområde för kontoret. Det måste normalt ske i samverkan med politiker och med användning av den specialistkompetens som finns i den egna organisationen eller som köps in. Påverkan kan gälla olika nya initiativ och program som EU ska introducera eller förändringar i befintliga.
- *Programbevakning för att bidra till fler projekt och ökade EU-medel till ägarna*
En viktig roll för kontoret är att på olika sätt bidra till att Region Skåne och övriga skånska/sydsvenska intressenter kan starta fler EU-projekt och därmed få en ökad andel EU-medel. Det ska ske genom aktiv bevakning av särskilt sektorsprogrammen. Genom intensifierade direkta kontakter med förvaltningarna och olika verksamheter på hemmaplan, med stöd av den centrala internationella enheten, ska antalet projekt i organisationen kunna öka väsentligt. Detta kräver bland annat att personalen på Brysselkontoret regelbundet besöker hemmaorganisationen.
- *Ansvar för utstationering*
Det bör övervägas att göra det möjligt för främst tjänstemän, men även politiker, från hemmaorganisationen att befinna sig i Bryssel under en begränsad tid – så kallad utstationering. Det ger en möjlighet att inom ett visst verksamhetsområde knyta kontakter med personer i olika EU-organ och med kollegor från andra regioner och organisationer. Dessa kontakter och nätverk kan sedan användas av hemmaorganisationen i det löpande arbetet med EU-frågorna.
- *Program för studiebesök*
Det finns ett behov för grupper och enskilda bland såväl politiker som tjänstemän att göra studiebesök i Bryssel. Sådana besök är en viktig del i förståelsen av hur EU fungerar och hur arbetet i Bryssel bedrivs. Det har även betydelse för att stärka kontakterna mellan Brysselkontoret och hemmaorganisationen. Brysselkontoret får dock inte utvecklas till en "resebyrå". Uppgiften ska vara att tillsammans med berörda ställa samman ett professionellt program som ger maximalt utbyte. Det ska inte vara kontorets uppgift att boka resor, hotell och restaurangbesök, utan dessa uppgifter vilar på dem inom hemmaorganisationen som organiserar resan.

- *Nätverk och samverkan*
Det bör ingå i Brysselkontorets uppdrag att ingå i olika nätverk i Bryssel som kan vara av betydelse för hemmaorganisationens verksamhet. Som exempel kan nämnas SWEREG – de svenska regionernas kontor och SKL, samt Informal Baltic Sea Group – inriktning på Östersjöfrågor. Dessutom kan det finnas skäl att i speciella frågor forma samarbetsgrupper för att under en avgränsad period driva en viss fråga.

Jerker Swanstein
Regionstyrelsens ordförande

Sören Olofsson
Regiondirektör

Bilagor:

1. Förslag till Internationell policy för Region Skåne
2. Sammanfattning av utredningsrapporten "Förslag till ny organisation för EU-arbetet i Region Skåne"

Internationell policy för Region Skåne

Antagen av Regionfullmäktige den XXXX-XX-XX, § x, gällande för samtliga nämnder och styrelser i Region Skåne.

Bakgrund

Skåne är, liksom alla andra svenska regioner, starkt påverkat av omvärlden. Ekonomisk integration; flyktingströmmar; EU-direktiv och förordningar; rörligheten för varor, tjänster, människor och kapital på den europeiska inre marknaden; det geografiska läget – Öresundsregionen, Sydsverige och Östersjöområdet – är några av de omvärldsfaktorer som påverkar förutsättningarna för Region Skånes uppdrag.

Region Skånes roller som ledande aktör i det regionala utvecklingsarbetet, som sjukvårdshuvudman och stor arbetsgivare förutsätter både god omvärldskunskap och förmåga att bevaka intressen internationellt. Genom samarbete med angränsande regioner och goda kontakter med nationella myndigheter samt ett aktivt arbete i svenska och europeiska samarbetsorganisationer och i internationella kontakter ökar vi våra möjligheter till framgång i alla våra roller.

Omvärldsbevakning och internationellt samarbete är inte ett avgränsat sakområde i Region Skåne, utan ett ansvar för alla nämnder och styrelser.

Vision och mål

"Region Skåne bidrar till ett livskraftigt Skåne – bättre liv i Skåne"

Visionen omfattar alla perspektiven i hållbarhetsarbetet – ekonomiskt, socialt och miljömässigt – uttryckt genom de fyra målen tillväxt, attraktionskraft, bärkraft och balans.

Region Skånes verksamhetsidé

Region Skåne främjar hälsa, utveckling och tillväxt. Region Skåne erbjuder vård, resande och upplevelser av hög klass i Skåne.

Region Skånes värdegrund och kännetecken

Region Skåne är en professionell kunskapsorganisation som kännetecknas av kundorientering, engagemang, ansvar och kompetens.

Intressenter

Region Skånes intressenter är Skånes invånare och samarbetspartners såsom kommuner, andra landsting och regioner, näringsliv, universitet och högskolor, statliga myndigheter, intresseorganisationer samt brukarråd.

Region Skånes sju strategiska mål

- Region Skåne använder skattemedlen optimalt och erbjuder trygga och effektiva tjänster och service av hög kvalitet.
- Region Skåne medverkar till att utveckla Skåne till en attraktiv, hållbar och konkurrenskraftig region.
- Region Skånes verksamhet är ändamålsenlig och kostnadseffektiv.

- Region Skånes verksamhet bidrar till tillväxt, attraktionskraft, bärkraft och balans.
- Region Skånes medarbetare är stolta, motiverade och tar ansvar.
- Region Skånes chefer är engagerade ledare med verksamhet och resultat i fokus.
- Region Skåne har en långsiktigt stark ekonomi.

Ansvar

Regionfullmäktige

- Internationell policy för Region Skåne

Regionstyrelsen och dess arbetsutskott

- bestämmer den strategiska inriktningen av det internationella arbetet genom årliga handlingsplaner
- representerar regionen i förhållande till utländska regioner och internationella organisationer
- beslutar om medlemskap och politisk representation i internationella organisationer
- kan ingå regionövergripande avtal
- följer upp den internationella policyn och internationellt samarbete

Varje nämnd/styrelse

- ansvarar för bevakning av EU-lagstiftning och andra relevanta omvärldsfaktorer som påverkar respektive sakområde
- bedriver internationellt samarbete inom sitt sakområde
- kan, efter Regionstyrelsens godkännande, ingå internationella avtal inom sitt sakområde
- beskriver sitt internationella engagemang i budget- och uppföljningstexter

Genomförande

Det internationella engagemanget kan ta sig olika uttryck: medlemskap i nätverk och organisationer, samarbetsavtal, strategisk påverkan av EU-beslut, omvärldsbevakning inklusive studieresor, mottagande av utländska besökare, värdskap för möten, anföranden vid internationella konferenser, deltagande i evenemang, medverkan i projekt, etc.

Varje person, förtroendevald eller tjänsteman, som deltar i internationellt arbete är en ambasadör för regionen. Det internationella arbetet ska

- förmedla en positiv och tydlig bild av Skåne och Region Skåne
- vara kostnadseffektivt
- stämma överens med de värderingar som i övrigt präglar Region Skånes arbete, t.ex. jämställdhet och miljöhänsyn
- präglas av gästfrihet utan överdåd

Principer för medlemskap i organisationer och samarbetsavtal med andra regioner

Det är inte i första hand geografien som ska styra valet av samarbetspartners, utan de sakliga skälen för samarbete. Samtidigt bör hänsyn tas till att tillgänglighet/närhet och språkförståelse ökar förutsättningarna för att samarbetet ska lyckas och vara kostnadseffektivt. Samarbetet bör inriktas mot regioner i länder som värnar om demokrati och mänskliga rättigheter.

Allt samarbete ska bidra till Region Skånes vision, värdegrund och mål genom att

- utgå från de sakområden som prioriteras i Region Skånes arbete
- bygga på en tydlig målformulering för Skåne och/eller Region Skåne
- vara begränsat i tid och fokuserat avseende sakområden
- där så är möjligt bygga på samverkan med andra aktörer i Skåne och/eller Sverige
- kopplas till tillräckliga personella och ekonomiska resurser från berörd nämnd/styrelse
- utvärderas kontinuerligt

HTC-Konsult

**Utdrag ur utredningen, presenterad för
Regionstyrelsens arbetsutskott 2009-01-29**

**Förslag till ny organisation för
EU-arbetet i Region Skåne**

Förord

Region Skåne har beslutat att genomföra en utredning om hur arbetet med organisationen av EU-frågorna ska utformas inför framtiden. Målet är att stärka organisationen och öka finansieringen av projekt och olika verksamheter med EU-medel.

Undertecknad har erhållit uppdraget som genomförts under perioden november 2008 till januari 2009.

Jag vill framföra ett särskilt tack till de personer som avsatt tid för ett samtal kring Region Skånes EU-arbete idag och imorgon. Samtidigt vill jag tacka de personer inom regionen som försett mig med underlagsmaterial för utredningen.

Undertecknad ansvarar till alla delar för rapportens innehåll.

Malmö den 29 januari 2009

Christer Persson
HTC-Konsult

Rekommendationer och konsekvenser

Utredningen omfattar en översyn av EU-arbetet inom Region Skåne och vid Sydsveriges Brysselkontor som drivs i samverkan med övriga medlemmar inom SydSam¹. I utredningen redovisas förslag som berör verksamhetens innehåll, dess omfattning, organisation, ekonomi och samarbetsrelationer. I detta inledande avsnitt sammanfattas mina rekommendationer med kommentarer om vilka konsekvenser de medför.

Grunden för hela utredningen är följande:

Huvudprincipen måste alltid vara att när man har bestämt sig för vilken verksamhet och arbetsuppgifter som ska genomföras prövar man vilka förutsättningar som finns att använda de möjligheter som EU erbjuder. Endast i absoluta undantagsfall bör det ske på omvänt sätt.

En annan mycket viktig sak att understryka är att det krävs en stark hemmaorganisation för att på effektivt sätt kunna utnyttja de möjligheter som ett kontor i Bryssel erbjuder.

Utifrån denna grund rekommenderar jag följande åtgärder:

1. En ny enhet "*Enhet för EU-frågor*" med en EU-direktör bör inrättas inom Region Skånes koncernstab. Enheten ska inkludera hela den centrala hemmaorganisationen och Brysselkontoret.
2. Enheten föreslås bestå av chef och 13 medarbetare, varav en administrativ befattning (14 heltidsbefattningar). Vardera 2,5 befattningar överförs från Näringslivsutveckling respektive Avdelningen för interregionalt samarbete. *Antalet nya befattningar blir sju, inklusive Brysselkontoret (se punkt 3).*
Hemmaorganisationens uppdrag bör vara följande:
 - Framtagning av policy, strategi och handlingsplan
 - Central samordning av EU-frågorna
 - Information/rådgivning om strukturfonds-, interregionala och sektorsprogram
 - Rådgivning till skånska kommuner (se punkt 7)
 - Ledning av Brysselkontoret
3. *Sydsveriges Brysselkontor* bör behållas tillsvidare enligt nuvarande samarbetsmodell. Kontoret föreslås i en första etapp förstärkas med en chefsbefattning på heltid. Kontoret kommer då att ha sammanlagt tre medarbetare. Den långsiktiga lösningen kan se annorlunda ut beroende på till exempel utvidgat samarbete med andra parter (se nästa punkt 4). Utvecklingen i Öresundsregionen kan också påverka synen på kontorets framtida ställning.
4. Jag föreslår att verksamheten i Bryssel överförs i ett *belgiskt bolag*. Det finns många praktiska fördelar som talar för detta. Notera dock att man blir beroende av eurons kursvariationer. Kravet på aktiekapital är minimum 200 000 SEK, varav Region Skånes andel blir 100 000 SEK.
Brysselkontorets uppdrag bör vara följande:
 - Information och intressebevakning
 - Lobbyverksamhet

¹ SydSam är ett samarbetsorgan med Region Skåne, Regionförbundet i Jönköpings län, Regionförbundet Södra Småland, Region Halland, Region Blekinge och Regionförbundet i Kalmar län.

- Bidra till fler projekt och ökade EU-medel
 - Ansvar för utstationering
 - Program för studiebesök
 - Nätverk och samverkan
5. En samarbete i Bryssel mellan Region Skåne och *de högre läroanstalterna i Skåne* bör prövas i ett nästa steg. Förutsättningarna för ett sådant samarbete anser jag vara mycket goda. Motsvarande förutsättningar tycks inte finnas då det gäller näringslivsorganisationerna. Jag föreslår att Kunskapsregion Skåne uppmanas att ta ett ansvar för den fortsatta hanteringen av detta.
 6. De totala *kostnaderna* för den nya organisationen inklusive Brysselkontoret är 10,5 miljoner kronor, varav Region Skånes andel uppgår till 8,3 miljoner kronor. Av regionens totalkostnad behöver 4,3 miljoner tillskjutas i form av nya medel. Övriga kostnader är redan finansierade inom avdelningarna och Brysselkontoret.
 7. Jag föreslår att man under en försöksperiod på tre år prövar en *tjänst med rådgivning till de mindre och medelstora kommunerna i Skåne*. Med cirka 20 kommuner som kunder skulle det krävas två heltidsbefattningar. Avtal bör upprättas mellan Region Skåne och varje kommun. En årsavgift – eventuellt i kombination – med en rörlig kostnad kan tillämpas.
Jag föreslår att Region Skåne tillsammans med Kommunförbundet Skåne och enskilda kommuner gemensamt utformar betalningsmodellen. I det sammanhanget bör man beakta att det finns privata konsulter på området.
Rådgivningen bör omfatta följande:
 - Diskussion om och prövning av olika projektidéer.
 - Stöd och hjälp vid arbetet med projektansökningar.
 - Stöd och hjälp vid arbetet med uppföljning och ekonomisk redovisning av projekt.
 8. Jag föreslår att man även i fortsättningen använder *Kommunförbundet Skånes EU-kompetens nätverk*. Att därför ett nära samarbete etableras mellan Region Skånes Enhet för EU-frågor och Kommunförbundet för att ta tillvara alla goda krafter i regionen. Det bör överlåtas till parterna att forma detta samarbete så att det blir så givande och effektivt som möjligt. Det bör ingå i detta samarbete att skapa en länklista på hemsidorna till de kontaktpersoner som finns inom de olika nätverken inom EU-området.
 9. Region Skånes samarbete med olika organisationer och partners inom EU behöver granskas och utvärderas. Min uppfattning är att det inte i nuläget går att ta ställning till hur samarbetsrelationerna ska se ut på lång sikt. Jag rekommenderar därför att man avvaktar med detta ställningstagande till dess att det finns en policy och strategi för EU-arbetet. Dessa måste, enligt min uppfattning, utgöra grunden för hur man väljer sina samarbetspartners.

Förutsättningar för det framtida EU-arbetet

Det är främst två anledningar till att Region Skåne har tagit initiativ till en översyn av arbetet med EU-frågorna. Det handlar dels om att det finns brister i det nuvarande arbetet, dels önskar man satsa mer på EU-frågorna.

Nuvarande brister i EU-arbetet

De intervjuer jag har genomfört visar entydigt att man från både från politiskt håll och i tjänstemannaorganisationen upplever att det finns brister i det nuvarande EU-arbetet. Jag ska kortfattat redovisa den bild som framtonar.

- Först vill jag för egen del peka på ett förhållande som inte kommit fram i intervjuerna, men som jag tror är viktigt att uppmärksamma. Det finns enligt min uppfattning en otydlighet vad gäller gränsdragningen mellan *regionala frågor* och *EU-frågor*. Det ser jag som en komplikation i den nuvarande organisationen. Ett exempel på detta är Avdelningen för interregionalt samarbete (observera namnet), som är en funktion som har flera arbetsuppgifter inom EU-området.
- EU-arbetet saknar en stark *förankring* på högsta politiska nivå och i koncernledningen.
- Det saknas *policy, strategi och handlingsplan* för arbetet med EU-frågorna. Det närmaste man kan komma är "Riktlinjer för Region Skånes interregionala samarbete" från 2004. Men detta dokument ägnas helt naturligt nästan enbart regionalt samarbete med parter utanför Sverige. Uppgift om hur EU-arbetet till exempel ska bedrivas internt saknas helt.
- Det saknas därmed ett tydligt *uppdrag* för arbetet med EU-frågorna, något som bland annat försvårar prioriteringen av det arbete som ska göras för Region Skånes egen organisation och det externt orienterade arbetet.
- Det är svårt att få ett samlat grepp om hur arbetet med EU-frågorna bedrivs och hur *organisationen* ser ut. Intrycket är att det är spretigt.
- *Brysselkontorets uppdrag* är otillräckligt definierat och beskrivet. Styrning och arbetsledning har också brister. Detta gäller trots att en utvärdering av verksamheten har gjorts relativt nyligen och redovisats i början av 2007.
- Relationen mellan *Brysselkontoret och hemmaorganisationen* är inte klart definierad och beskriven.

Ökade insatser

Som tidigare nämnts övervägs en ökad satsning på EU-arbetet både inom Region Skåne och tillsammans med andra aktörer. Det handlar både om personal och ekonomiska medel. Ambitionen är att regionen ska få ut mer av de möjligheter som EU erbjuder.

En del i detta ska vara att på olika sätt stödja *kommunerna* i deras EU-arbete. Det gäller till exempel diskussioner kring projektidéer och rådgivning vad gäller ansökningar och ekonomiska redovisningar.

En annan del skulle vara att i god "triple helix" anda få till stånd ett samarbete kring EU-frågor med *akademien och näringslivet* med speciellt sikte på verksamheten vid Brysselkontoret.

En annan fråga av betydelse i det här sammanhanget är relationen till övriga medlemmar i *SydSam*. Det är min uppfattning att förhållandet till *SydSam* innebär vissa komplikationer då det gäller förutsättningarna för framtida EU-arbete med vidhängande organisation. *SydSam* av idag är, enligt min uppfattning, inte någon stark organisation med ett kristallklart uppdrag. En huvudinriktning av verksamheten mot främst nationell lobbyverksamhet med väl definierade frågor skulle säkert öka organisationens slagkraft och ge ett större utbyte för medlemmarna. Mot den bakgrunden vore en översyn av verksamheten och en nystart troligen bra för samtliga medlemmar.